

Porównanie wpływu symulowanej powodzi na mikrobiom mady rzecznej o różnym zagospodarowaniu

Karolina Furtak¹, Anna Marzec-Grządziel¹, Anna Gałązka¹, Agnieszka Wolińska²

¹Zakład Mikrobiologii Rolniczej, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy;

²Katedra Biologii i Biotechnologii Mikroorganizmów, Wydział Medyczny, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

WPROWADZENIE

Weześniejsze badania wykazały, że symulowana powódź wpływa istotnie na strukturę i aktywność mikrobiomu glebowego. W realizowanym projekcie przyjęto hipotezę, że gleby użytkowane rolniczo są bardziej podatne na stres niż gleby nieuprawne, a zmiany w glebach rolniczych pod wpływem stresu wodnego mogą być bardziej widoczne i mogą zachodzić szybciej.

W celu zweryfikowania hipotezy przeanalizowano zmiany zachodzące w mikrobiomie średniej mady rzecznej o różnym sposobie użytkowania gruntu zachodzące w wyniku symulowanej powodzi.

MATERIAŁY I METODY

Materiał badawczy stanowiła średnia mada rzeczna pobrana w miejscowości Opatkowice (51°27'44.9"N 21°52'14.1"E) w woj. Lubelskim. Wybrana lokalizacja znajduje się za wałem przeciwpowodziowym i stanowi naturalny teren zalewowy oddalony o ok. 1,3 km Wisły.

Gleba została pobrana w formie bloku (ok. 40 x 30 cm) w 3 powtórzeniach spod uprawy porzeczki czarnej (A) oraz z łąki (M); umieszczona w transparentnym pojemniku (33 x 333 x 42 cm), a następnie zalana wodą rzeczną.

Do analizy mikrobiomu pobrano glebę świeżą (0) oraz po 2, 4, 7, 9, 12 i 14 dniach od zalania. Przy czym nie z każdej próbki uzyskano wyniki.

DNA glebowe wyizolowano z 3 próbek w każdym terminie poboru z zastosowaniem komercyjnego zestawu FastDNA Spin Kit for Soil (MP Biomedicals), a następnie spulowano w próbkę zbiorczą, która stanowiła matrycę do sekwencjonowania następnej generacji genu 16S rRNA (MiSeq, Illumina).

WYNIKI

W obu wariantach w trakcie całego doświadczenia dominowały bakterie z typów *Proteobacteria* i *Acidobacteria* (Figura 1).

Na poziomie rodzaju zróżnicowanie między próbkami było bardzo widoczne (Figura 2). W obu wariantach użytkowania gleb dominujące były bakterie, które udało się sklasyfikować jedynie na poziomie klasy *Acidobacteria_Gp6* i stanowiły one od 7,8 do 16,3% mikrobiomu. Drugą tak liczną grupą bakterii, był takson sklasyfikowany do rzędu *Rhizobiales* stanowiący od 4,6 do 10,4%. Z pośród sklasyfikowanych taksonów najliczniej występowały bakterie z rodzajów: *Clostridium sensu stricto* (0,2-8,0%), *Sphingomonas* (0,5-2,8%) i *Bacteroides* (0-3,6%). W glebie z łąki po 12 dniach zalania dominowały bakterie z rodzaju *Rhodobacter* (4,8%).

Gleba z łąki charakteryzowała się mniej różnorodnym mikrobiomem na każdym etapie doświadczenia niż gleba spod uprawy porzeczki (Tabela 1). Jednocześnie liczba obserwowanych taksonów i ich różnorodność zwiększała się w glebie z łąki w trakcie trwania zalania. Natomiast w glebie spod uprawy porzeczki powódź powodowała spadek różnorodności bakterii po 2 dniach, następnie wzrost (po 4 dniach) i ponowny spadek (po 12 dniach). Najwyższą wartość indeksu Shannon'a odnotowano dla gleby spod uprawy po 4 dniach trwania stresu hydrologicznego.

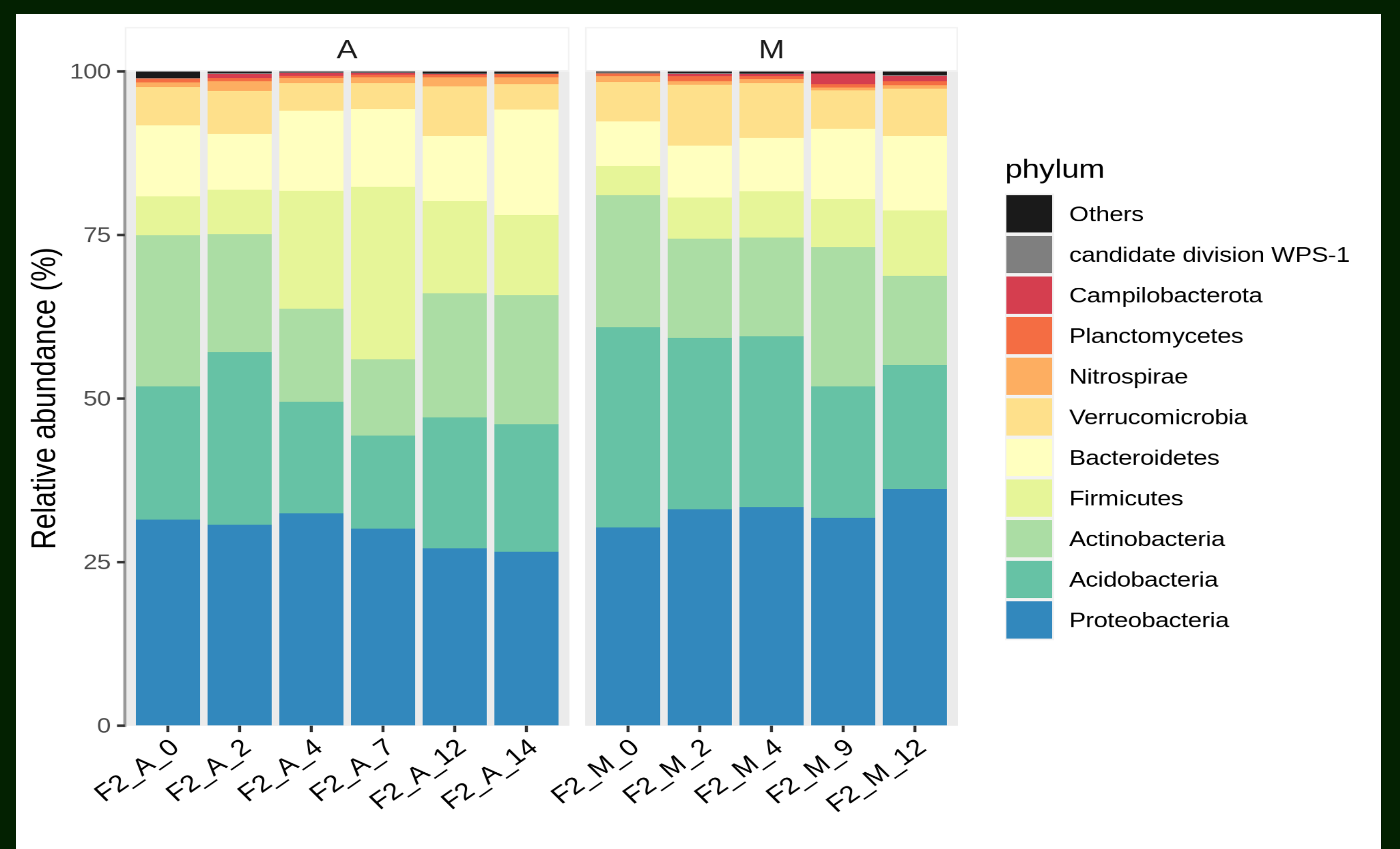
Jednakże różnice w różnorodności bakterii uzyskane między glebą z łąki oraz glebą spod uprawy porzeczki okazały się nieistotne statystycznie (Figura 3A).

Warto również zauważyć, że obie mady miały wspólny mikrobiom przez cały czas trwania doświadczenia (Figura 3B).

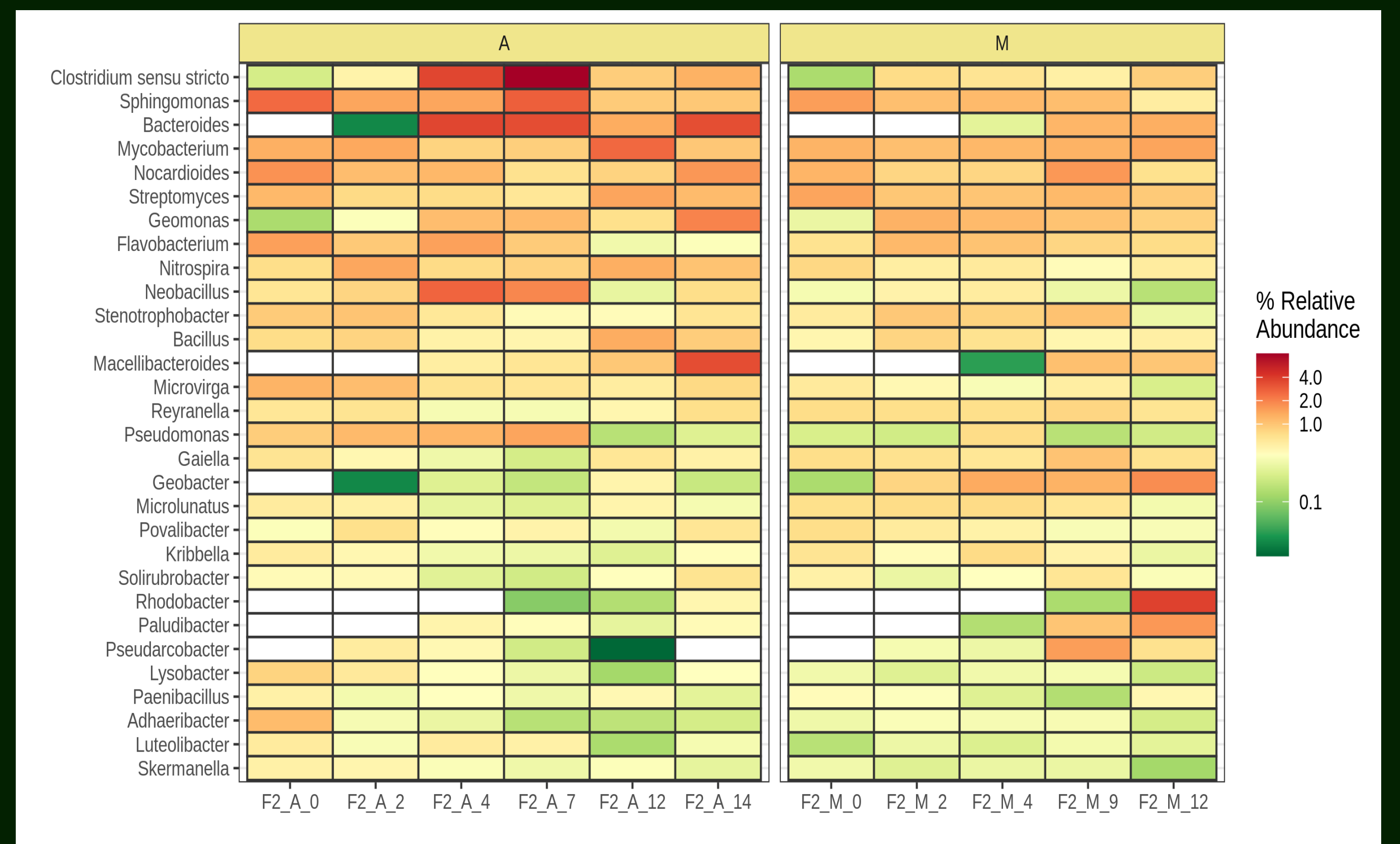
PODSUMOWANIE

Otrzymane wyniki wykazały, że w trakcie trwania powodzi w obu wariantach użytkowania gleby zachodziły zmiany w mikrobiomie. Mikrobiom gleby spod uprawy porzeczki był bardziej różnorodny, a zmiany w nim zachodzące bardziej wyraźne.

Dynamika tych zmian i ich znaczenie dla środowiska glebowego wymaga dalszych badań.

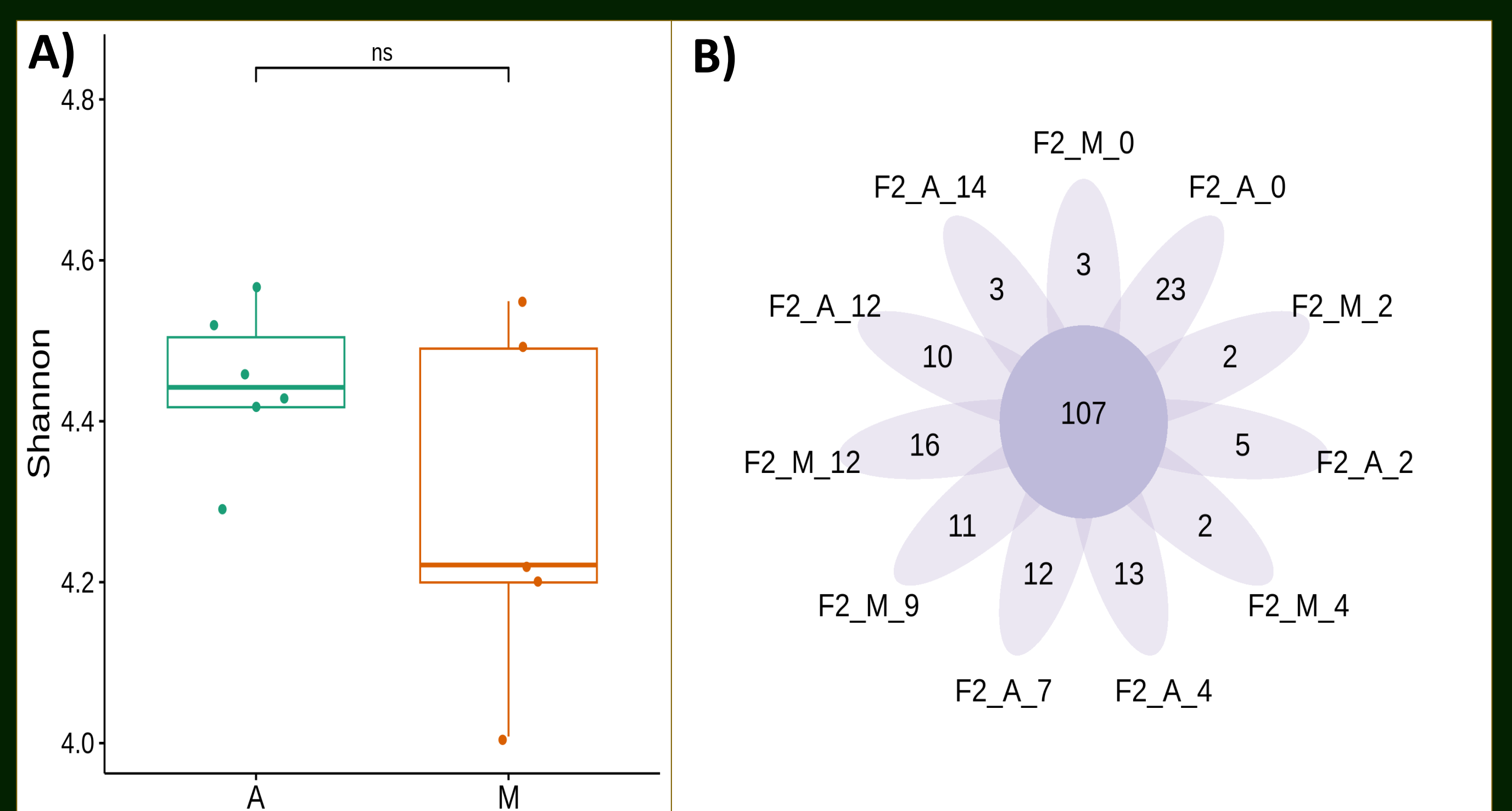
Figura 1. Względna liczebność bakterii na poziomie typu w analizowanych glebach: A – gleba spod uprawy porzeczki, M – gleba z łąki; cyfry w podpisach próbek oznaczają dzień poboru próbek

Figura 2. Względna liczebność bakterii na poziomie rodzaju w analizowanych glebach: A – gleba spod uprawy porzeczki, M – gleba z łąki; cyfry w podpisach próbek oznaczają dzień poboru próbek

Tabela 1. Alfa różnorodność bakterii

Wariant	Dzień	Liczba taksonów	Shannon	Simpson	Fisher
Łąka	0	159	4,01	0,95	26,84
	2	201 ↑	4,20 ↑	0,96 ↑	35,65 ↑
	4	228 ↑	4,22 ↑	0,96 -	41,55 ↑
	12	238 ↑	4,49 ↑	0,97 ↑	43,78 ↑
Uprawa	0	254	4,41	0,97	47,42
	2	217 ↓	4,29 ↓	0,96 ↓	39,12 ↓
	4	250 ↑	4,56 ↑	0,98 ↑	46,50 ↑
	12	244 ↓	4,52 ↓	0,98 -	45,15 ↓

Figura 3. A) Średni dla danego wariantu indeks różnorodności Shannon'a; B) Diagram Venn'a ukazujący wspólne taksony bakterii w glebie; A – gleba spod uprawy porzeczki, M – gleba z łąki; cyfry w podpisach próbek oznaczają dzień poboru próbek; ns – różnica nieistotna statystycznie przy p < 0,05.

Badania wykonano w ramach projektu nr 2019/35/N/NZ9/00830 finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (NCN)